

Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 3. maj 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme (Ophævelse af opsigelsesvarsler for lejemål og regler om husdyrhold og arealkrav m.v.) [af fødevareministeren (Hans Christian Schmidt)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget. Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-3, herunder om deling af lovforslaget, Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 4, og fødevareministeren har stillet ændringsforslag nr. 5-7.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 1. marts 2006 og var til 1. behandling den 21. marts 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 6 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og fødevareministeren sendte den 13. januar 2006 dette udkast til udvalget, jf. FLF alm. del – bilag 206. Den 1. marts 2006 sendte fødevareministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Dansk Landbrug,
Gruppen for Dyrevelfærd,
Landsforeningen for Gylleramte,
Flemming Møller, Næstved, og
Økologirepræsentantskabet i familielandbrugssektionen i Dansk Landbrug.

Fødevareministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Dansk Landbrug,
Gruppen for Dyrevelfærd og
Landsforeningen for Gylleramte.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 37 spørgsmål til fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af fødevareministeren under nr. 5-7 stillede ændringsforslag.

Dansk Folkeparti finder lovforslaget positivt, idet det ligestiller hele boligmarkedet. DF ønsker også, at der foretages regelforenkling og sanering på mange andre områder.

Forslaget lægger op til hold af større besætninger, og det vil eventuelt give bedre muligheder for nye teknologiske metoder, som også vil medføre mulighed for bedre dyrevelfærd.

Et *mindretal* i udvalget (S og SF) vil stemme for det af S under nr. 1 stillede ændringsforslag om deling af lovforslaget og indstiller det under B nævnte lovforslag til vedtagelse med de stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under A nævnte lovforslag til forkastelse. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de af fødevareministeren under nr. 5-7 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod det af EL under nr. 4 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det af S under nr. 1 stillede ændringsforslag om deling af lovforslaget, men indstiller det under A og under B nævnte lovforslag til forkastelse. Mindretallet vil stemme imod de af S under nr. 2 og nr. 3 stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag. Mindretallet vil stemme imod det af EL under nr. 4 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de af fødevareministeren under nr. 5-7 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (EL) vil stemme for det af S under nr. 1 stillede ændringsforslag om deling af lovforslaget og indstiller det under B nævnte lovforslag til vedtagelse med de stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under A nævnte lovforslag til forkastelse. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de af fødevareministeren under nr. 5-7 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme for det af EL under nr. 4 stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten bemærker, at det er åbenbart, at efter ændringen af landbrugsloven i 2004, jf. lovforslag nr. L 113 om landbrugsejendomme, folketingsåret 2003-04, har Dansk Landbrug ønsket at få liberaliseret landbrugsloven yderligere, og fødevareministeren har fulgt landbrugets ønsker.

Som det blev sagt ved behandlingen af lovforslag nr. L 113 i 2004, er det bekymrende, at kun 0,5 pct. af landets befolkning ejer den danske jord.

Med nærværende lovforslag er der mulighed for at ophæve stort set de sidste restriktioner i loven om landbrugsejendomme og for at koncentrere ejerskabet af landbrugsejendomme på endnu færre hænder.

Fødevareministeren får mulighed for at fastsætte regler om det antal dyr, der kan være på den enkelte ejendom, om krav om andel af egen jord og arealkrav og om transport af gylle over lange afstande.

Antallet af dyreenheder kan hæves fra 750 til 950 dyr.

Det betyder, at der kan produceres i nærheden af 35.000 svin på en bedrift eller 5.000-6.000 flere svin end i dag, uden at der sikres miljømæssige nettoforbedringer.

S, RV, SF og EL finder, at det er et besynderligt skridt at tage for en udvalgt del af den danske husdyrproduktion. Hvorfor skal hensynet til dyrevelfærd og miljø ikke forbedres for mindre bedrifter, der vil øge deres produktion? Lovforslaget fremmer en koncentration af dansk husdyrproduktion, som S, RV, SF og EL ikke er tilhængere af. S, RV, SF og EL ønsker i stedet bedre muligheder for de mindre og mellemstore husdyrproduktioner.

S, RV, SF og EL mener, at dette lovforslag, der alene er forhandlet af regeringen og DF, er et stort skridt i retning af et endnu dårligere miljø på landet.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (RV, SF og EL):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslag

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme. (Ophævelse af regler om husdyrhold og arealkrav m.v.)« omfattende § 1, nr. 1-5 og 7-10, og § 2, stk. 1.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme. (Ophævelse af særlig adgang til opsigelse af lejere af landbrugsejendommens beboelsesbygninger)« omfattende § 1, nr. 6, og § 2.

[Forslag om deling af lovforslag]

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF og EL):

b

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

Til § 1

2) *Nr. 6* affattes således:

»6. § 28, stk. 3, ophæves.«

[Indførelse af lejelovens opsigelsesvarsel, når ejeren selv skal benytte det udlejede]

Til § 2

3) *Stk. 2* udgår.

[Teknisk korrektion]

c

Ændringsforslag til det udelte lovforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (EL):

4) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 11 indsættes som *stk. 4-6*:

»*Stk. 4.* Regler fastsat i medfør af stk. 3, nr. 1, skal indeholde krav om, at etablering og udvidelse af eksisterende sohold ud over 750 dyreenheder kun kan ske på betingelse af, at den øgede produktion fedes færdig på samme bedrift eller en anden bedrift inden for en afstand af 10 km fra produktionsanlægget.

Stk. 5. Regler fastsat i medfør af stk. 3, nr. 1, skal indeholde krav om, at etablering og udvidelse af eksisterende dyrehold ud over 750 dyreenheder kun kan ske på betingelse af, at den øgede produktion slagtes på nærmeste slagteri.

Stk. 6. Regler fastsat i medfør af stk. 3, nr. 2, må ikke indeholde bestemmelser, hvorved kravet til egen jord nedsættes i forhold til de eksisterende regler, jf. §§ 6-11 i bekendtgørelse nr. 824 af 2. oktober 2002 om husdyrhold og arealkrav m.v. «««

[Begrænsning af ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler dels om dyrehold på den enkelte ejendom og bedrift og dels om krav til ejerandel]

Af *fødevareministeren*, tiltrådt af et *flertal* (V, DF og KF):

5) Efter nr. 9 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 32, *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1-3«.

[Teknisk konsekvensændring]

6) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»03. § 33, *stk. 2*, ophæves.

Stk. 3-5 bliver herefter *stk. 2-4*.

[Teknisk konsekvensændring]

Til § 2

7) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2006, jf. dog *stk. 2*.

Stk. 2. Tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 03, hvorved lovens § 33, *stk. 2*, ophæves, fastsættes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 28, stk. 3, i lov om landbrugsejendomme som ændret ved denne lovs § 1, nr. 6, finder også anvendelse på lejeaftaler, der er indgået før lovens ikrafttræden.«
[Teknisk konsekvensændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås at dele lovforslaget i to dele. Den ene del vedrører de foreslåede ændringer af reglerne om husdyrhold og arealkrav m.v., og den anden del vedrører den foreslåede ændring om ophævelse af særlige opsigelsesvarsler for lejemål, når boligen skal benyttes som bolig for personer, der beskæftiges i bedriften, hvilket var indeholdt i L 84, som blev fremsat af Socialdemokratiet den 24. november 2005.

Til nr. 2

Ændringsforslaget indebærer, at det under B nævnte lovforslag bliver identisk med det lovforslag, som blev fremsat af Socialdemokratiet den 24. november 2005 som L 84. Herefter vil det særlige opsigelsesvarsel i landbrugslovens § 28, stk. 3, i forbindelse med, at en ejer skal benytte en bolig til opfyldelse af bopælskravet ved erhvervelse af en landbrugsejendom, også blive ophævet.

Til nr. 3

Teknisk korrektion som følge af ændringsforslag nr. 2

Til nr. 4

Ændringsforslaget indebærer tre begrænsninger af ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler dels om dyrehold på den enkelte ejendom og bedrift og dels om krav til ejerandel.

§ 11, stk. 4, indebærer, at tilladelse til husdyrhold ud over den nuværende grænse på 750 dyreenheder kun kan gives på betingelse af, at den øgede produktion, når der er tale om sohold, fedes færdig på samme bedrift eller en anden bedrift lige i nærheden (inden for en afstand af 10 km).

§ 11, stk. 5, indebærer, at tilladelse til husdyrhold ud over den nuværende grænse på 750 dyreenheder kun kan give på betingelse af, at den øgede produktion slagtes på nærmeste slagteri.

§ 11, stk. 6, indebærer, at de nugældende regler om husdyrhold og arealkrav opretholdes uændrede, for så vidt angår kravet til egen jord, hvilket betyder, at kravet til ejerandel ikke nedsættes for henholdsvis økologer og alle landmænd.

Til nr. 5

Ændringen er en teknisk korrektion som følge af lovforslagets § 1, nr. 9, hvor der indsættes et nyt stk. 3 i § 32.

Til nr. 6

Med ændringsforslaget ophæves § 33, stk. 2, der foreskriver, at bestemmelserne om fortrinsstilling ikke finder anvendelse, hvis den eller de ejendomme, der ønskes erhvervet, er under eller vil blive nedbragt til en størrelse, hvor kravet til egen jord ikke kan opfyldes. Ophævelsen er en conse-

kvens af lovforslagets nr. 1, hvor det er hensigten, at den nye bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav skal ændre reglerne, således at arealkravet fremover skal opfyldes på bedriftsniveau i stedet for på ejendomsniveau. Når bekendtgørelsen træder i kraft, vil reglen i § 33, stk. 2, være uden indhold, idet reglen har direkte sammenhæng med den hidtidige regel om, at arealkravet opgøres på ejendomsniveau. Reglen foreslås derfor at kunne blive ophævet, når den nye bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav træder i kraft.

Til nr. 7

Med ændringsforslaget foreslås det, at tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 03, fastsættes af ministeren, jf. ændringsforslagets § 2, stk. 2. Begrundelsen herfor er, at ophævelsen af § 33, stk. 2, skal ske samtidig med, at den nye bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav træder i kraft, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 6. Der er ikke herudover foretaget ændringer i forhold til det i bemærkningerne til lovforslagets § 2 anførte.

Jens Kirk (V) Karsten Nonbo (V) Torsten Schack Pedersen (V) nfm. Inger Støjberg (V)

Michael Aastrup Jensen (V) Christian H. Hansen (DF) fmd. Mia Falkenberg (DF)

Allan Niebuhr (KF) Per Ørum Jørgensen (KF) Jens Peter Vernersen (S) Lene Hansen (S)

Karen Hækkerup (S) Bjarne Laustsen (S) Elisabeth Geday (RV) Ole Glahn (RV)

Kristen Touborg (SF) Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 160

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra fødevareministeren
2	Henvendelse af 27/1-06 fra Landsforeningen for Gylleramte
3	Henvendelse af 26/1-06 fra Gruppen for Dyrevelfærd
4	Henvendelse af 6/3-06 fra Dansk Landbrug
5	Kopi af fødevareministerens svar på spm. nr. S 2375
6	Mindre fejl i teksten ved oversendelsen af L 160
7	Henvendelse af 20/3-06 fra Gruppen for Dyrevelfærd
8	Tidsplan for behandlingen af lovforslaget
9	Henvendelse af 22/3-06 fra Landsforeningen for Gylleramte
10	Kopi af svar på FLF alm. del – spm. 178.
11	Materiale modtaget under Gruppen for Dyrevelfærds foretræde for udvalget den 22. marts 2006.
12	Henvendelse af 5/4-06 fra økologirepræsentantskabet i familielandbrugssektionen i Dansk Landbrug
13	Henvendelse af 17/4-06 fra Flemming Møller, Næstved
14	Ændringsforslag fra fødevareministeren
15	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 160

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 27. januar 2006 fra Landsforeningen for Gylleramte, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelsen af 26. januar 2006 fra Gruppen for Dyrevelfærd vedrørende landbrugsejendomme, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvilken sikkerhed ministeren kan give for, at lovforslaget bremser transporten af levende dyr ud af landet, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvilken sikkerhed ministeren kan give for, at lovforslaget vil fremme formålet om, at danske arbejdspladser bevares, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om efterspørgslen på lejet landbrugsjord vil stige, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvordan det sikres, at landbrugsjord, som tidligere er blevet dyrket mere ekstensivt under en miljøordning, ikke i stigende grad bliver lejet ud til intensiv gylleudbringning, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

-
- 7 Spm. om næringsstofbelastning på marker, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om større bedrifter alt andet lige vil føre til større marker, og om større marker alt andet lige giver mindre varieret natur og landskab, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om kommentar til henvendelsen af 6/3-06 fra Dansk Landbrug, til fødevareministeren og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om kommentar til henvendelsen af 20/3-06 fra Gruppen for Dyrevelfærd, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om kommentar til henvendelsen af 22/3-06 fra Landsforeningen for Gylleramte, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om kommentar til henvendelsen af 5/4-06 fra økologirepræsentantskabet i familielandbrugssektionen i Dansk Landbrug, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om det er rimeligt, at Danmarks Dyrlægeforening ikke i lighed med landbrugsorganisationerne har fået lovforslaget tilsendt til høring, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, i hvilket omfang lovforslaget giver ministeren mulighed for at give tilladelse til et større antal dyreenheder på den enkelte bedrift, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om lovforslaget giver mulighed for at hæve antallet af produktionssvin fra ca. 30.000 svin om året til 36.000 svin om året og i benægtende fald, hvad antallet så er, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvilke afstande der bør være fra et landbrug til nærmeste beboelse, såfremt beboerne ikke skal generes af gyllelugt, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, i hvilken afstand og i hvilket omfang naboer vil være generet af lugten fra gylle i forbindelse med en svinebesætning på 30.000 slagtesvin om året, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om krav til transport af gylle, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvordan det ved gylletransporter er sikret, at der ikke kan forekomme lugtgener, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, i hvilket omfang det er acceptabelt, at gylletransporter foregår på offentlige veje, herunder hovedveje, og efterlader gylleudslip, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, i hvilket omfang det er acceptabelt, at gylletransporter foregår på hovedveje, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om, i hvilket omfang der allerede er krav til de emner, der foreslås forbedret, såsom boksstørrelse, sygestier, halmtildeling, anvendelse af farebokse samt dyrlægetilsyn og miljøtiltag for den pågældende bedrift, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm., om ministeren vil tage skridt til at dele lovforslaget, så lovforslag L 84 om ændring af lov om landbrugsejendomme, der tidligere er

-
- fremsat af Bjarne Laustsen (S) m.fl., kommer til selvstændig afstemning, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, i hvilket omfang bestemmelsen om, at ægtefæller kan have hver sin bedrift, vil kunne medføre et øget antal dyreenheder i Danmark, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm., om ministeren nøje vil beskrive Dansk Landbrugs rolle i forbindelse med det forberedende arbejde med lovforslaget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm., om ministeren vil bekræfte, at problemet med, at slagterisvin, der slagtes i Tyskland, reguleres af den kilopris, landmanden kan få for et slagtesvin, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm., om ministeren kan bekræfte oplysninger om, at eksport af 30 kg-smågrise finder sted, fordi det er en god forretning, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm., om ministeren kan bekræfte, at der ved en øget svineproduktion i Danmark er risiko for, at et endnu større antal slagtesvin eksporteres til slagting i Tyskland, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm., om ministeren kan bekræfte, at forudsætningen for at fremsætte dette lovforslag er, at Dansk Folkeparti har accepteret mange flere dyr på den enkelte gård, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om, på hvilken måde lovforslaget fører til den mindre miljøbelastning, som der blev argumenteret for under 1. behandling af lovforslaget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om teknisk bistand til at udarbejde ændringsforslag, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om teknisk bistand til at udarbejde ændringsforslag, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om dokumentation for, at ægtefæller med egen husdyrholdstilladelse reelt beskæftiger sig selvstændigt med husdyrproduktionen, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm., om en vedtagelse af lovforslaget giver et landmandsægtepar mulighed for at få tilladelse til hold af op til 250 pct. så mange dyr som i dag, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm., om lempelsen af ejerkravet til jord for økologiske husdyrproducenter ikke bliver taget ud af lovforslaget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, der betyder, at kravet til ejerandel ikke nedsættes for henholdsvis økologer og alle landmænd, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om kommentar til henvendelsen af 17/4-06 fra Flemming Møller, Næstved, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå